

VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR

Onderwerp	:	Programmabegroting 2026
Kenmerk	:	Z25-3229 / D25-15947
Bijlagen	:	1
Besluitdatum	:	26 mei 2025
Vorbereid door	:	Paul Olivier / Frans van der Meer / Suzan van Werkhoven

1. ONTWERPBESLUIT

Het bestuur wordt voorgesteld:

- In te stemmen met de ontwerp Programmabegroting 2026 met een deelnemersbijdrage van in totaal € 1.766.163, een (verwachte) provinciale beheerbijdrage van € 318.988 en de bijdrage van de Gemeente Rotterdam van € 550.000;
- Kennis te nemen van optimalisatie ten opzichte van de ingediende ontwerp Programmabegroting, besproken op 9 april 2026;
- Kennis te nemen van de taakstellende bezuiniging ter hoogte van € 454.288, waarvoor proactieve, realistische maatregelen worden genomen om deze gedurende de resterende helft van 2025 en het jaar 2026 zo veel mogelijk te beperken;
- Kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2030;
- De ontwerp Programmabegroting 2026 aan de deelnemers te zenden voor een zienswijze;
- Het Dagelijks Bestuur past de ontwerpbegroting aan indien de zienswijzen van de deelnemende gemeente daartoe aanleiding geven en legt de aangepaste definitieve begroting via het DB voor aan het Algemeen Bestuur.

2. ONDERWERP IN KORT BESTEK

Uitgangspunten en context

Bijgaand treft u de ontwerp Programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2030 van het Natuur- en recreatieschap IJsselmonde aan. Het uitgangspunt voor de ontwerp Programmabegroting 2026 is bestaand en aanvaard beleid, zoals dat is vastgelegd in de door het Algemeen Bestuur op 4 december 2024 vastgestelde Uitgangspunten Programmabegroting 2026.

Op 9 april is een ontwerp programmabegroting 2026 aangeboden aan het Dagelijks Bestuur. Deze is aangehouden. Het DB vond het niet realistisch om een begroting met een taakstelling van € 450.000 zonder onderbouwd voorstel voor realisatie daarvan vast te stellen. Ook uitte het bestuur haar zorgen over het gedaalde weerstandsvermogen. Daarnaast zijn er door de provincie Zuid-Holland in een brief met kenmerk [PZH-2024-861081721 DOS-2024-0000876], zorgen uitgesproken over de nog te realiseren taakstelling, omdat de concrete maatregelen en een goede onderbouwing hiervoor ontbreken.

In de aangepaste ontwerp programmabegroting 2026 wordt meer duiding en inzicht in de optimalisatie gegeven om te voorzien in de zorgen van het DB en de provincie Zuid-Holland.
Lasten en (beheer)bijdragen

Voor de prijsstijging op de ramingen voor 2026 is een indexatie van 5,2% toegepast, overeenkomstig het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen. Deze indexering wordt toegepast op alle lasten, met uitzondering van belastingen, verzekeringen, rentelasten en afschrijvingen. De indexering wordt in principe niet toegepast op de baten (voorzichtigheidsbeginsel). Voor de meerjarenraming 2027 tot en met 2030 is geen indexering toegepast.

De deelnemersbijdrage is conform de Gemeenschappelijke Regeling het resultaat aan lasten minus de (overige) baten. Het aandeel in het nadelige exploitatiesaldo wordt verdeeld conform de vastgestelde verdeelsleutel naar de betreffende deelnemers. Voor 2026 is geen indexering toegepast.

De bijdrage van de gemeente Rotterdam voor de periode 2026-2031 is bevestigd in brief, met kenmerk AS24/00925, en bedraagt € 550.000 per jaar. Dit is €300.000 lager dan afgelopen jaren.

De beheerbijdrage van de provincie Zuid-Holland is nog niet vastgesteld. Er is in de programmabegroting uitgegaan van een inschatting van deze bijdrage, die € 35.000 lager is dan in 2025.

Besparingsopgave vanaf 2022

Bij de uittreding van de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland zijn financiële afspraken gemaakt die lopen tot en met 2025. Gelet op de financiële onzekerheid die daardoor vanaf 2026 ontstaat houdt NRIJ sinds 2022 rekening met een financiële opgave tot 20% vanaf 2025. Dit komt neer op een bedrag van € 450.000.

Er zijn 2 initiatieven gestart om deze besparingsopgave te realiseren:

1. Een optimalisatietraject (vastgesteld door Algemeen Bestuur eind 2021), waarin 65 maatregelen zijn uitgewerkt.
2. Een analyse hoe het optimalisatietraject versneld kan worden en welke aanvullende besparingen mogelijk zijn: nader vorm te geven in programma Toekomstbestendig NRIJ.

Stand van zaken van de initiatieven:

1. De maatregelen hebben vertraging opgelopen door diverse omstandigheden, die worden toegelicht in de analyse van Real4U in 2024. Er wordt een vertraging van 2 jaar verwacht.
2. Het programma Toekomstbestendig NRIJ is vertraagd opgestart, waarbij de programmamanager pas per half mei 2025 is aangesteld. Dit betekent dat de benodigde versnelling van de besparingsopgave nog niet is ingezet.

Dit betekent dat de besparingsopgave 2022-2025 niet kan worden gerealiseerd binnen deze periode. Daarentegen bieden de bestaande initiatieven perspectief om de besparingsopgave (versneld) alsnog te realiseren.

Taakstellende bezuiniging 2026

De inkomsten voor 2026 zijn in de programmabegroting (zie bijlage) toegelicht en resulteren in een verminderd inkomen ten opzichte van 2025 van totaal circa € 550.000. De gerealiseerde maatregelen uit de besparingsopgave resulteren in een besparing van circa € 90.000. Per saldo ontstaat in 2026 een tekort van € 454.288.

Beheersmaatregelen: taakstellende bezuiniging 2026

De ambitie is gesteld om het huidige tekort van € 454.288 niet uit de reserves te willen halen. Hiervoor zijn verschillende maatregelen genomen en kunnen er aanvullend maatregelen worden afgestemd om gaandeweg meer zekerheid te bieden dat het aanboren van de reserves voor de taakstellende bezuiniging niet nodig is.

1. Uitvoeren programma Toekomstbestendig NRIJ
 - a. Status: te starten
 - b. Effect van deze maatregel is nog niet zichtbaar in de programmabegroting, omdat deze pas net is opgestart. Een toelichting op de mogelijke besparing is opgenomen in de ontwerp programmabegroting en dekt de besparende taakstelling volledig.
2. Voorbereiden maatregelen optimalisatietraject
 - a. Status: te starten
 - b. Het resultaat van het voorbereiden en realiseren van maatregelen in 2025 zal niet leiden tot een verdere besparing binnen de genoemde besparingsopgave. Wel worden er in 2025 verschillende maatregelen worden voorbereid, om deze eind 2025/begin 2026 uit te voeren. Welke maatregelen dit zijn volgt uit een nog te maken analyse waarin enerzijds wordt meegenomen: de maatregelen met een hoge impact en anderzijds de maatregelen die kunnen worden geclusterd om efficiëntie in uitvoering te bereiken. Daarbij wordt het effect op de beheerlast in beeld gebracht.

Beheersmaatregelen: communicatie en bijsturen

De volgende maatregelen worden voorgesteld om de uitgesproken zorgen en aandachtspunten over de programmabegroting van het Dagelijks Bestuur van NRIJ en de provincie Zuid-Holland te verminderen.

3. Voortgangsoverleg inrichten m.b.t. de voortgang van de taakstellende bezuiniging en beheersmaatregelen
 - a. Status: te starten
 - b. Door het bestuur van NRIJ regelmatig (voorstel maandelijks) te informeren over de stand van zaken van de beheersmaatregelen en aandachtspunten, blijft er betrokkenheid en kan er worden bijgestuurd als er nieuwe informatie beschikbaar komt of de situatie verandert.
4. Proactieve afstemming met provincie Zuid-Holland over de toezicht op de programmabegroting, ter voorbereiding van de indiening op 15 september
 - a. Status: in uitvoering
 - b. Door komende periode regelmatig met de provincie af te stemmen over de onderbouwing van de taakstelling en voortgang van de begroting kunnen de zorgen uit de eerder genoemde brief worden verminderd, of zelfs volledig weggenomen.

Beheersmaatregelen: onzekerheid bijdrage provincie Zuid-Holland

De hoogte van de bijdrage van de provincie Zuid-Holland vanaf 2026 is nog niet vastgesteld.

5. Initiatief nemen om contact te leggen met Provincie Zuid-Holland over de beheerdersbijdrage vanaf 2026
 - a. Status: te starten
 - b. Met het nemen van deze maatregel kan de onzekerheid van de bijdrage van de provincie eerder duidelijk worden en zeker geven voor de

programmabegroting voor 2026 en de taakstelling. Daarnaast kan met deze maatregel invloed worden uitgeoefend op de hoogte van de bijdrage.

3. VOORAFGAANDE BESLUITVORMING

AB 4 december 2024 – vaststelling Uitgangspunten Programmabegroting 2026

4. JURIDISCHE PARAGRAAF

De uitgangspunten van de ontwerp Programmabegroting 2026 zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving, meer specifiek het BBV-besluit.

5. FINANCIËLE PARAGRAAF

Beschikbaar stellen van € 1.766.163 als deelnemersbijdrage voor de programmabegroting 2025. Te ontvangen beheerbijdrage 2026 van de Provincie Zuid-Holland € 318.988 (verwachting) en de bijdrage van de gemeente Rotterdam € 550.000.

Erkennen van de taakstellende bezuiniging ter hoogte van € 454.288, waarvoor proactieve, realistische maatregelen worden genomen om deze gedurende de resterende helft van 2025 en het jaar 2026 zo veel mogelijk te beperken.

6. COMMUNICATIE

Niet van toepassing.

7. WIJZE VAN TOTSTANDKOMING

Ambtelijk voorbereid door Staatsbosbeheer.

8. VERDERE PROCEDURE

- De ontwerp Programmabegroting 2026 naar de deelnemers zenden voor een zienswijze;
 - De ontwerp Programmabegroting 2026 en de eventuele reacties van de deelnemers voorleggen aan het Algemeen Bestuur;
 - Na vaststelling door het Algemeen Bestuur zullen de stukken worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en de deelnemers van het schap.
-

Hoogachtend,

Mw. I. Korting
Bestuurssecretaris a.i. Natuur en recreatieschap IJsselmonde